

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

str. 31 August 1989, nr. 82
MD-2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md

20.05.16 Nr. 03/6332
La Nr. 13/402 din 28.04.16

Serviciul de Informație și Securitate

Cu referire la proiectul Legii cu privire la prevenirea și combaterea terorismului, relevăm următoarele.

1. La art. 3, menționăm că, definirea noțiunii de „terorism” drept o ideologie este una conceptual eronată, deoarece ar reieși că Legea privind prevenirea și combaterea terorismului este o lege pentru combaterea unei ideologii, fapt ce nu este acceptabil.

2. La art. 4 propunem să fie menționat expres și principiul „respectării drepturilor și libertăților fundamentale”.

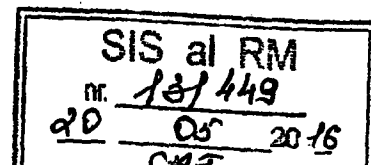
3. Articolul 7 alin. (5) se va revizui prin prisma caracterului general și impersonal al actului legislativ. Prin urmare, se va exclude referința la „Întreprinderea de Stat „Centrul de telecomunicații speciale” și „Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom”.

4. Prevederea de la art. 8 alin. (3) lit. b) are un conținut prea larg, ceea ce nu corespunde condiției clarității normei juridice, or, actul legislativ trebuie să respecte condițiile legalității, accesibilității, clarității și preciziei, fapt ce ar implica un comportament discreționar din partea exponentului puterii de stat.

5. Cu referire la art. 9 alin. (1) lit. e), precizăm că, autoritățile administrației publice centrale și locale prevăzute la art. 6 nu pot să sisteze activitatea instituțiilor și organizațiilor care încalcă prevederile Legii privind prevenirea și combaterea terorismului, aceasta fiind în competența instanței de judecată. În cazurile prevăzute expres de lege, activitatea acestora poate fi suspendată, doar cu adresarea ulterioară în instanța de judecată a autorității care a dispus suspendarea.

Mai mult, la art. 10 alin. (2) lit. c) se menționează în calitate de temei pentru includerea unei persoane sau a unei organizații în lista persoanelor și entităților implicate în activități teroriste, hotărârea judecătorească definitivă privind încetarea sau suspendarea activității organizației implicate în activități teroriste.

Totodată, remarcăm că, norma trebuie să fie accesibilă, din care considerent se popune de precizat încălcarea căror prevederi concret va constitui temei de sistare.

De altfel, în proiect lipsește cu desăvârșire mecanismul de sistare a activității persoanei juridice ce desfășoară activități teroriste.

Redacția normei de la lit. g) are o formulare prea largă, fapt ce lasă loc de interpretări (obiecție valabilă și pentru art. 9 alin. (2) lit. d)).

6. La art. 10 lit. c) sintagma „organe centrale” se va substitui cu sintagma „organele administrației publice centrale”.

7. La art. 11 este necesar a indica din ce moment Ministerul Justiției sau Î.S. „Camera Înregistrării de Stat” va notifica Serviciul de Informații și Securitate despre inițierea procedurii de înregistrare a organizațiilor necomerciale (sau a societăților comerciale), de către cetățeni ai țărilor din zonele de risc, cât și despre operarea modificărilor în actele de constituire ale acestora.

8. La art. 15 alin. (2), în scopul asigurării uniformității terminologiei utilizate, sintagma „organizații nonguvernamentale” se va substitui cu sintagma „organizații necomerciale”, termen utilizat de Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107-XV din 6 iunie 2002.

9. La art. 16 alin. (2) remarcăm că, de la persoanele juridice de drept privat nu se poate solicita orice informație, ci doar acele informații pe care subiecții respectivi sînt obligați prin lege să le prezinte.

La fel, nu este clar ce înseamnă „în măsura posibilităților” și cine va determina măsura posibilităților.

Prescripția juridică de la art. 16 alin. (3) va fi una declarativă, în partea ce ține de atragerea la răspundere contravențională și penală, dacă aceste fapte nu se vor regăsi în Codul contravențional sau Codul penal.

10. La art. 18 alin. (5) urmează a se specifica că „condițiile și procedura de desfășurare a testelor antiteroriste urmează a fi reglementate de Guvern”.

11. La art. 21 consemnăm că este discutabilă instituirea obligației companiilor aeriene de a remite lista tuturor pasagerilor. În aceeași ordine de idei, considerăm inutilă partea ce se referă la verificarea pînă la momentul trecerii controlului de frontieră în statul de destinație.

12. Articolul 27 alin. (4) lit. h) necesită o analiză suplimentară în vederea asigurării unui mecanism care ar garanta proporționalitatea măsurilor aplicate.

13. Art. 28 alin. (3) urmează a fi revizuit sub aspectul previzibilității normei juridice. În acest context, nu este clar ce înseamnă „revendicări politice”.

La fel, este necesară existența unei proporționalități între faptele comise și măsurile dispuse.

14. La art. 32 alin. (2), relevăm că, pentru ca instanța să poate decide dacă solicitarea privind transmiterea cadavrului teroristului pentru a fi înmormîntat/reînsmormîntat la locul cerut de rudele acestuia este una oportună

(admisibilă) trebuie să fie prevăzute condițiile când au dreptul să solicite acest lucru. În acest context, propunem comasarea alin. (2) cu alin. (4).

De asemenea, sugerăm examinarea oportunității ca decizia respectivă să fie luată de un organ administrativ, cu adresarea ulterioară în instanța de judecată, în cazul refuzului de a satisface solicitarea privind transmiterea cadavrului teroristului pentru a fi înmormântat/reînsmormântat la locul cerut de rudele acestuia.

15. Redacția normei de la **art. 35 alin. (1) lit. e** este una prea vagă și necesită a fi revizuită.

Prescripția de la alin. (2) este una excesivă și ar rezulta că reprezentanții mass-media nu pot informa publicul nici despre faptul că există o situație de criză teroristă.

16. Prevederea de la **art. 36** este prea excesivă, deoarece statul nu-și poate asuma riscul de a compensa absolut toate prejudiciile cauzate ca urmare a activității teroriste.

17. Conținutul normei de la **art. 37 alin. (1)** urmează a fi revizuit sub aspect conceptual. Din redacția actuală, ar reieși că orice persoană este asigurată cu spațiu locativ. Mai mult, nu este clar ce presupune asigurarea cu spațiu locativ (darea în proprietate, în locațiune, cazarea în hotele, etc.). Dacă se face referire la locațiune, cazare în hotele, atunci este necesar de a indica și termenul locațiunii, cazării.

18. La **art. 39 alin. (2)** menționăm că, nu poate fi vorba despre păstrarea înlesnirilor de care a beneficiat persoana decedată, ci despre faptul că persoanelor întreținute li se acordă aceste înlesniri. Dar este necesar de analizat și dacă este posibilă acordarea tuturor înlesnirilor de care a beneficiat persoana decedată.

19. Precizăm că **art. 42** este unul declarativ.

20. **Articolul 43** urmează de exclus, deoarece nu ține de obiectul legii date. Eventual, s-ar putea opera modificări în Codul de procedură penală și Codul de procedură civilă.

21. La **art. 44 alin. (2)** propunem excluderea propoziției a doua, dat fiind faptul că în cazul lichidării persoanei juridice, nu mai pot exista filiale și reprezentanțe ale acesteia, o precizare în acest sens fiind inutilă (obiecție valabilă și pentru **art. 45 alin. (3)**).

22. În virtutea principiului fundamental al separației și echilibrului puterilor în stat, consacrat de Constituția Republicii Moldova, nici una dintre puteri (legislativă, executivă și cea judecătorească) nu prevalează asupra celorlalte și nici nu subordonează o altă putere.

În acest sens, redacția normelor prevăzute la **art. 46 alin. (2)** și **art. 47 alin. (5)** urmează a fi revizuită, deoarece instanța de judecată nu poate fi obligată prin lege să pronunțe un anumit tip de hotărâre (în cazul dat – de încetare sau suspendare a activității), or, judecătorul este independent, acesta luînd o anumită decizie reieșind din circumstanțele cauzei și probele prezentate în cadrul procesului de judecată.

23. La art. 47, se va exclude din titlul și textul acestuia sintagma „utilitate publică” dat fiind faptul că . . . Legea comunicațiilor electronice, nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007, nu utilizează un astfel de termen (noțiune).

24. Prevederile art. 47 alin. (4) reprezintă o limitare a drepturilor furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice. De aceea este necesar de argumentat de ce se propune anume termenul de 60 zile pentru blocarea provizorie și termenul de 5 zile pentru sesizarea instanței de judecată și nu ar fi un termen mai scurt. La fel, trebuie indicate condițiile în care se poate bloca accesul la materialul plasat într-un sistem informațional.

Subsidiar, menționăm că, deoarece proiectul de lege prevede instituirea anumitor garanții sociale și facilități pentru persoanele care participă la prevenirea și combaterea terorismului, aceasta urmează a fi coordonat și cu Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

Viceministru

Nicolae EȘANU